

gras op onze buik, gras op onze buik, gras op onze buik...!"

"Waarde Sauveteur", waagde ik eens met dubbele tong en kronkelend van het lachen: "Deze doelstellingen staan niet in jullie statuten...!"

"Welke?", vroegen ze. "Zuipen en achter de wijven aan zitten?" We stikten haast van de lol.

"Ach, het wordt tijd dat de dierentuin ophoudt het centrum van je leven te zijn, Zwarte Jef. Er is nog wat anders in de wereld dan apen en tijgers!"

En het was waar. Er was veel meer. Soms gingen we zover als Brasschaet, met de 'boerentram', waar de rijkelui fuifden in de nabijheid van hun sjieke villa's. En daar werd het gewoon krankzinnig. De heren stuurden hun dames naar huis. Trokken hemden en broeken uit. Haalden roet uit de kachel. Smeerden het op het witte vel van hun gezicht, borst en armen. Om er uit te zien zoals ik.

En wild sprongen ze buiten. In hun blote flicker in het veld. Ze dansten en zongen. Mijn voorbeeld volgend. Zoals de negers van de Afrikaanse bossen. Het was een grote triomf voor me te zien hoe die heren vergaten wie ze waren, verbroederden en zongen.

Toen kwamen wij in 't Noorden/Lala lala lala/Men gaf mij warme kleren/En dekens op mijn bed/En eens was de dag gekomen/ Lala lala lala/ Men toonde mij de toren/ Van Onze Lieve Vrouw.

(Lange Stilte. Hij hoest). En toch was wat er daarna gebeurde niet helemaal de schuld van de Sauveteurs. Het kwam ook, omdat meneer Kets stilaan uit mijn bestaan gleed. De geleerde werd langzaam seniel. Lang voor het drama met Roza was hij zich al vreemd gaan gedragen. Niet alleen tegenover mij, maar ook ten overstaan van het bestuur. Hij weigerde hun richtlijnen op te volgen.

Hun nieuwe reglementen werden door hem van de hand gewezen. Koppig volhardde hij in zijn eigen - zonderlinge - opvattingen. In de dagelijkse omgang was hij ongenietbaar. Hij sprak nauwelijks. Liet me over aan mijn lot. En het was maar goed, dat ik stilaan met de jaren een eigen verstand had gekregen om mij een mening te vormen en zelf beslissingen te nemen. Want op hem kon ik niet meer rekenen. Het verbaasde me dat ik besluiten kon nemen zonder het hem eerst te vragen. Maar dat is ook een kwestie van wennen.

Er liepen geruchten, dat hij de dieren hoorde spreken. Erger nog - hij zou zich hardnekkig verzetten tegen het plaatsen van pas bestelde kooien. "Dieren moeten ongehinderd leven. Laat ze vrij. Zet de kooien wijd open. Schaf de Dierentuin af." Dat zou hij gezegd hebben. Iemand, die zulke principes huldigde kon niet langer aan het hoofd blijven van deze instelling! Zelfs in de kroegen werd er luidkeels om gelachen en verteld, dat meneer Kets ze niet meer alle vijf had en zo snel mogelijk diende verwijderd te worden. Kortom zijn vervanging werd een noodzaak. Zijn neef, meneer Vekemans, de enige erfgenaam, zou het roer in handen nemen. Precies in die tijd voelde ik mij opgenomen in de roes van het nachtleven. De braspartijen volgden elkaar op in een onafgebroken ritme. Ik zoop als een tempelier. En het deed me niets. Ik was onverwoestbaar. En steeds was ik het middelpunt van de belangstelling. Het beviel me best. Binnenin mijn borst voelde ik Joseph Möller groeien en uit zijn voegen barsten. Zijn pakje werd hem te klein. Een ontwakende en herboren Afrikaanse reus die de wereld wilde omarmen. Zo dankbaar omdat de mensen van hem hielden. (Pauze) Maar het beste moet nog komen. Dat wist ik toen nog niet.

(Pauze)

Het stadsbestuur besloot om met de medewerking van de bekendste brouwerijen de beroemde Ommegank te laten uitgaan. Dit gebeurde om de vijftig jaar. Het is een oude traditie. Ik werd erbij betrokken door het belangrijke aandeel van de Zoo in de feestelijkheden. Ik begreep de bedoeling snel. Er kwamen schilders op bezoek die fleurige praalwagens ontwierpen, waarin de ezels, de lama's en de olifanten een rol speelden. Iedereen zou verkleed worden. Zowel de dieren als hun bewakers kregen prachtige kostuums. En onze vrienden uit de volkskroegen, allen leden van een vogelpikmaatschappij, eveneens. Er kwamen rijkswachters te paard aan te pas, soldaten en politie-agenten, die voor de gelegenheid uitgedost werden in kleren, die men lang geleden droeg en die niet meer in de mode waren. Sommigen plakten valse baarden op hun kin en snorren onder hun neus. De optocht vertelde door middel van tafereel hoe de mensen van deze stad zich ontwikkelden door nieuwe uitvindingen, die hen veel voordeel verschaften. Er was ook sprake van beroemde koningen en hun oorlogen. De deelnemende groepen kon ik opsommen als de tafel van twee: Vikings, Middeleeuwse Ridder, Bourgondische Vorsten, Spaanse Soldaten, Franse Sansculotten en Belgische Revolutionairen van de jaren dertig. Meneer Vekemans gierde het uit van pret toen ik dit repertoire aframmelde.

"Dat doet niemand van het bestuur je na, beste Jef. Jij bent de slimste neger, die er bestaat! Je zou eens een voordracht moeten houden over Rubens en Van Dijk!"